

Vážený pan ministr
Mgr. Richard Brabec
Ministerstvo životního prostředí ČR
Vršovická 65
100 10 Praha 10

Dne 24. ledna 2018

Společný dopis evropských ekologických neziskových organizací k oběhovému hospodářství

Vážený pane ministře,

aktuálně projednávaný balíček pro oběhové hospodářství počítá s tím, že od roku 2030 bude recyklace a opakované použití odpadů převládajícím způsobem nakládání s komunálními odpady. Míra recyklace je v ČR v celoevropském srovnání podle dat Eurostatu podprůměrná: recykluje a kompostuje jen 30 %, zatímco současný průměr v EU je 46 % komunálních odpadů. Česká republika má v recyklaci stále obrovské rezervy, ale tím pádem i veliké ekonomické příležitosti.

Česká republika podle dat Eurostatu skládkuje bez jakékoli předchozí úpravy 56 % komunálních odpadů, stále tak nenaplnila požadavek skládkové směrnice obsažené v článku 6, odstavci a), který požaduje, aby odpady byly před uložením na skládku upraveny. Země také skládkuje v rozporu se skládkovou směrnicí (článek 5) příliš mnoho biologicky rozložitelných komunálních odpadů. Vysoká míra skládkování neupraveného a biologicky rozložitelného odpadu v zemi volá po razantních opatřeních. Komunální odpady obsahují množství cenných surovin, které se recyklací vrací zpět do oběhu, vytváří pracovní místa a obecně mají nižší vliv na životní prostředí než neustálá těžba primárních surovin. Proto je nutné neupravené odpady odklonit od skládkování.

Česká republika se však zatím nezaměřila na omezení skládkování neupravených a biologicky rozložitelných odpadů a zvýšení recyklace. Místo toho zakázala skládkování odpadů dle spalitelnosti. V roce 2015 schválená novela zákona o odpadech zakazuje od roku 2024 skládkování odpadu s výhřevností nad 6 MJ/kg v sušině odpadu. Skládkování využitelných odpadů je samozřejmě špatné, ale samotný zákaz dle výhřevnosti (spalitelnosti) ke skutečnému cíli - tedy výraznému zvýšení recyklace odpadů - nevede. Níže podepsané evropské ekologické organizace jsou přesvědčeny, že zákaz skládkování dle výhřevnosti vede k přesunu odpadů ze skládek do zařízení na spalování odpadů. Navíc vytváří nebezpečný efekt potřeby neustálé produkce směsných komunálních odpadů, jako paliva pro desítky let fungující drahá zařízení.

Tento efekt je vidět již na návrhu zákazu skládkování spalitelných odpadů od roku 2024: Pokud bude v ČR od roku 2024 zakázáno skládkování recyklovatelných a spalitelných odpadů, na úkor čeho poroste míra recyklace v ČR mezi roky 2024 a 2030, když na úkor skládkování to již nebude? Zákaz skládkování recyklovatelných a spalitelných odpadů logicky nutně povede k výstavbě nadkapacit spalovacích zařízení. Stalo se tak ve všech zemích EU, které zákaz skládkování odpadů podle výhřevnosti do své legislativy zavedly. V případě neúspěchu s výstavbou spalovacích zařízení začne vznikat tlak na změnu zákona a posun nebo zrušení zákazu skládkování.

Evropské ekologické organizace nechtějí v žádném případě prodlužovat skládkování neupravených komunálních odpadů. Proto navrhují zákaz skládkování dle biologické rozložitelnosti, které cílí na nejrizikovější odpad na skládkách a zároveň neomezuje energetické využívání vhodné části odpadu.

Vážený pane ministře, prosíme, neopakujte chyby evropských zemí, které nyní čelí nadkapacitám spalovacích zařízení a blokují tak další vzestup recyklace. Česká republika potřebuje přesunout odpady ze skládek do recyklace, nikoli do zařízení na spalování odpadů.

Itálie již špatně nastavený zákaz skládkování zrušila, protože má vážný negativní vliv na rozvoj systémů třídění odpadů, jež v některých oblastech překročilo 80% (například provincie Treviso, Mantova). Regiony jako Veneto (5 milionů obyvatel) překračují 70% míru třídění, protože nebyly nuceny stavět spalovny, aby řešily zákaz skládkování.

Ministerstvo životního prostředí bude brzy implementovat balíček EU k oběhovému hospodářství do české legislativy. Využijte prosím této příležitosti a připravte Váš úřad na to, aby v nově připravované legislativě použil administrativní a ekonomické nástroje, které zvýší recyklaci a kompostování a eliminují skládkování neupravených a biologicky rozložitelných komunálních odpadů.

Návrhů opatření, které vedou k přesunu odpadů ze skládek k vysoké míře recyklace je celá řada. Ty nejdůležitější je možné nalézt [v doporučení Evropské komise České republice z roku 2013](#) nebo v příloze Stanoviska výboru EP k CEP z roku 2015 (viz [poslední dvě strany](#)).

Evropské ekologické organizace zabývající se odpadovým hospodářstvím jsou připraveny s MŽP na tomto cíli spolupracovat prostřednictvím Hnutí DUHA, svého českého zástupce.

S pozdravem, za evropské ekologické organizace

Jiří Koželouh
programový ředitel
Hnutí DUHA -Friends of the Earth Česká republika

